

Jumala on kiivas ja laupias

”Unohtaako äiti rintalapsensa, unohtaisiko hoivata kohtunsa hedelmää? Vaikka hän unohtaisikin, minä en sinua unohda.” (Jes. 49:15.)

Avaintekstit:

Ps. 103:13;
Jes. 49:15;
Hoos. 11:1–9;
Matt. 23:37;
2. Kor. 11:2;
1. Kor. 13:4–8.

Tunteita pidetään usein epätoivottavina ja niitä vältetään. Joidenkin mielestä tunteet ovat luonnostaan irrationaalisia, ja siksi hyvää miestä tai naista ei voisi kuvailla ”tunteelliseksi”. Joissakin antiikin kreikkalaisissa filosofioissa ihanteena pidetään ajatusta ”rationaalisesta” ihmisestä, joka ei ole (enimmäkseen) altis intohimoille tai joka hallitsee tunteitaan tunteettoman järjen avulla.

Hillitsemättömät tunteet todellakin voivat olla ongelmallisia. Jumala kuitenkin loi ihmiset, joilla on kyky tunteisiin, ja Jumalan itsensä on läpi Raamatun kuvattu kokevan syviä tunteita. Jos Jumala voi kokea syviä tunteita, kuten Raamattu johdonmukaisesti esittää, tunteet eivät voi olla sinänsä huonoja tai irrationaalisia – sillä Raamatun Jumala on täydellisen hyvä ja hänellä on täydellinen viisaus.

Itse asiassa on olemassa kauniita totuuksia, joita voidaan koota siitä oivaluksesta, että Jumalan rakkaus meitä kohtaan on syvästi tunteellista rakkautta, mutta aina sillä varauksella, että vaikka Jumalan rakkaus (tunteellinen tai muu) on täydellistä, sitä ei pidä ajatella identtiseksi ihmisten kokemien tunteiden kanssa.

ENEMMÄN KUIN ÄIDIN RAKKAUS

Ehkä suurin ihmisten kokema rakkaus on vanhemman rakkaus lapseensa. Raamattu käyttää usein vanhemman ja lapsen välistä suhdetta koskevia kielikuvia kuvaamaan Jumalan hämmästyttävää laupeutta ihmisiä kohtaan ja korostaa, että Jumalan lapeus on moninkertaisesti suurempi kuin jopa saman tunteen syvin ja kaunein inhimillinen ilmaus.

Lue Ps. 103:13; Jes. 49:15 ja Jer. 31:20. Mitä nämä jakeet kertovat Jumalan laupeuden luonteesta ja syvyydestä?

Näiden jakeiden mukaan Jumala suhtautuu meihin kuin rakkaisiin lapsiinsa ja rakastaa meitä niin kuin hyvä isä ja äiti rakastavat lapsiaan. Kuitenkin, kuten Jes. 49:15 kertoo, jopa inhimillinen äiti saattaa unohtaa rintalapsensa tai unohtaa hoiyata kohtunsa hedelmää, mutta Jumala ei koskaan unohta lapsiaan. Eikä hänen lapeutensa lopu koskaan (Val. 3:22).

Laueutta tarkoittava hepreankielinen termi on *rāham*. Sitä käytetään tässä ja monissa muissa teksteissä, joissa kuvataan Jumalan ylenpalttisen myötätuntoista rakkautta. Sen uskotaan olevan johdettu hepreankielisestä termistä, joka tarkoittaa kohtua (*rāhām*). Siten, kuten tutkijat ovat todenneet, Jumalan lapeus on ”kohdun kaltaista äidinrakkautta”. Se on todellakin moninkertaisesti suurempaa kuin mikään inhimillinen lapeus, jopa äidin vastasyntynyttä lastaan kohtaan tuntema lapeus.

Jer. 31:20 mukaan Jumala pitää liittokansaansa rakkaana poikanaan ja silmiensä ilona siitä huolimatta, että se usein kapinoi häntä vastaan ja surettaa häntä. Niinpä Jumala julistaa: ”sydämeni heltyy” poikaa kohtaan ja ”en voi olla armahtamatta häntä”. Termi, joka on tässä käännetty armahtamiseksi, on edellä käytetty termi jumalallisesta lapeudesta (*rāham*). Lisäksi ilmaus ”sydämeni heltyy” voidaan kääntää kirjaimellisesti ”sisuskaluni pakahtuvat”. Tämä kuvaus on jumalallisten tunteiden syvästi sisäistä kieltä, joka ilmaisee Jumalan myötätuntoisen rakkauden syvyyttä kansaansa kohtaan. Jopa heidän uskottomuudestaan huolimatta Jumala jatkaa yltäkyläisen lapeutensa ja armonsa osoittamista kansalleen ja tekee sen yli kaiken sen, mitä on kohtuullista odottaa.

Millä tavoin Jumalan lapeus voidaan ilmaista?

SISUSKALUT REPIVÄ RAKKAUS

Hoosean kirja osoittaa, miten mittaamattoman syvälle Jumalan myötätuntoinen rakkaus ihmiskuntaa kohtaan ulottuu. Jumala oli käskenyt profeetta Hooseaa: ”Mene ja ota portto vaimoksesi ja ota lapsiksesi ne lapset, jotka hän saa. Tämä maa on uskonon Herraa kohtaan, se on kuin portto, se palvelee vieraita jumalia.” (Hoos. 1:2.) Myöhemmin Hoos. 11. luvussa kuvataan Jumalan suhdetta kansaansa, mutta kuvakielenä on rakastava isä lapsineen.

Lue Hoos. 11:1-9. Miten näiden jakeiden kuvakieli elävöittää sen, kuinka Jumala rakastaa kansaansa ja huolehtii siitä?

Jumalan rakkautta kansaansa kohtaan ja vanhemman hellää kiintymyssuhdetta lapsensa kanssa verrataan usein toisiinsa. Raamatussa käytetään kuvakieltä, jossa opetetaan pientä lasta kävelemään, otetaan rakas lapsi syliin sekä parannetaan, ruokitaan ja huolehditaan muutenkin hellästi Jumalan kansasta. Raamatussa sanotaan myös, että Jumala ”kantoi” kansaansa ”kuin isä lastaan” (5. Moos. 1:31). ”Rakkaudessaan säälivänä hän lunasti heidät vapaiksi, hän nosti ja kantoi heitä kaikkina menneinä päivinä.” (Jes. 63:9.)

Toisin kuin Jumala, joka oli horjumattoman uskollinen, hänen kansansa oli toistuvasti uskonon. Lopulta ihmiset työnsivät pois Jumalan luotaan aiheuttaen tuomion itselleen sekä syvän surun Jumalalle. Jumala on laupias, mutta ei koskaan sulje pois oikeudenmukaisuutta. (Kuten näemme myöhemmässä tutkistelussa, rakkaus ja oikeudenmukaisuus kuuluvat yhteen.)

Oletko koskaan ollut niin harmissasi jostain asiasta, että vatsasi on sekaisin? Juuri tällaisia kuvakieltä käytetään kuvaamaan Jumalan tunteiden syvyyttä hänen kansaansa kohtaan. Kuvat sydämen pakahtumisesta ja laupeuden heräämisestä ovat syvien tunteiden kuvainnollista kieltä, jota käytetään sekä Jumalasta että ihmisistä.

Tätä kuvakieltä, jossa laupeus herää (*kāmar*), käytetään kahden naisen tapauksessa. He tulivat Salomon eteen ja vaativat kumpikin samaa lasta omakseen. Kun Salomo käski leikata vauvan kahtia (vaikkei hänellä ollut aikomustakaan vahingoittaa lasta), tämä kuvakieli ilmaisi oikean äidin tunnereaktion (1. Kun. 3:26; vrt. 1. Moos. 43:30).

JEEСУKSEN LAUPEUS

Uudessa testamentissa kuvataan Jumalan laupeutta samalla kuvakielellä kuin Vanhassa testamentissa. Paavali viittaa Isään armahtavana Isänä ja runsaan lohdutuksen Jumalana (2. Kor. 1:3). Lisäksi Paavali selittää Ef. 2:4, että Jumalan laupeus on runsas ja että hän lunastaa ihmiset, koska hän rakastaa heitä niin suuresti.

Kristus itse käyttää useissa vertauksissaan toistuvasti siintä ja sisuskaluja raastavia tunteita kuvaamaan Isän sääliä (Matt. 18:27; Luuk. 10:33; Luuk. 15:20). Ja samaa kuvakieltä, joka kertoo jumalallisesta laupeudesta Vanhassa ja Uudessa testamentissa, käytetään myös evankeliumeissa kuvaamaan Jeesuksen laupiaita vastauksia hädässä oleville.

Lue Matt. 9:36; Matt. 14:14; Mark. 1:41; Mark. 6:34 ja Luuk. 7:13. Katso myös Matt. 23:37. Miten nämä ja-keet valaisevat sen, miten Kristus liikutui ihmisten hädästä?

Evankeliumeissa kerrotaan yhä uudelleen, että Kristus tunsi sääliä hädässä olevia tai apua tarvitsevia ihmisiä kohtaan. Hän ei ainoastaan säälinyt ihmisiä, vaan myös vastasi heidän tarpeisiinsa.

Ja kyllä, Jeesus myös suri kansansa puolesta. Voimme kuvitella kyyneleet Kristuksen silmissä, kun hän katselee kaupunkia sanoen: "Miten monesti olenkaan tahtonut koota lapsesi, niin kuin kanaemo kokoaa poikaset siipiensä suojaan! Mutta te ette tahtoneet tulla." (Matt. 23:37.) Huomaamme, että Kristuksen suru vastaa läheisesti sitä, mitä kerrotaan Jumalasta pitkin Vanhaa testamenttia. Itse asiassa monet raamatuntutkijat huomauttavat, että kuvakieltä poikasistaan huolehtivasta linnusta käytettiin jumaluudesta vain muinaisessa Lähi-idässä. Monet näkevät tässä viittauksen 5. Moos. 32:11 kuvakieleen, jossa Jumala on lintu, joka leijailee poikastensa yllä suojellen ja huolehtien niistä.

Suurempaa esimerkkiä Jumalan suuresta myötätuntoisesta rakkaudesta meitä kohtaan ei ole kuin Jeesus, joka antoi itsensä meidän puolestamme rakkauden äärimmäisenä osoituksena. Kristus ei kuitenkaan ole vain täydellinen Jumalan kuva. Hän on myös täydellinen malli ihmisyydestä. Miten voimme ottaa mallia Kristuksen elämästä omaan elämäämme?

KIIVAS JUMALA?

Raamatun Jumala on ”laupias Jumala”. Hepreaksi Jumalaa kutsutaan nimellä *el rahhum* (5. Moos. 4:31). Termi ”*el*” tarkoittaa ”Jumalaa”, ja ”*rahhum*” on eri muoto sanan juuresta, joka tarkoittaa laupeutta (*rāham*). Silti Jumalaa ei kutsuta ainoastaan laupiaaksi Jumalaksi vaan myös kiivaaksi Jumalaksi, *el qannā’*. Kuten 5. Moos. 4:24 sanoo: ”Herra, teidän Jumalanne, on polttava tuli, hän on kiivas Jumala [*el qannā’*].” (ks. 5. Moos. 4:24; 5. Moos. 6:15, VKR/ RK 2012; Joos. 24:19; Nah. 1:2, VKR/ RK 2012).

1. Kor. 13:4 julistaa, että rakkaus ”ei kadehdi”. Miten on siis mahdollista, että Jumala on kiivas? Lue 2. Kor. 11:2 ja pohdi, miten Jumalan kansa on ollut uskonon hänelle kautta Raamatun kertomusten (ks. esimerkiksi Ps. 78:58). Miten nämä kohdat valaisevat jumalallisen kiivauden ymmärtämistä?

Jumalan kiivaus ymmärretään usein väärin. Jos puhut jostakusta kiivaana aviomiehenä tai vaimona, et todennäköisesti tarkoita sitä kohteliaisuutena. Termillä ”kiivaus” on monissa kielissä usein negatiivinen merkitys. Raamatussa jumalallisella kiivaudella ei kuitenkaan ole mitään negatiivisia merkityksiä. Se on rakastavan aviomiehen oikeudenmukainen intohimo suhteessa vaimoonsa yksinoikeudella.

Vaikka on olemassa sellaista kiivautta, joka on rakkauden vastaista (1. Kor. 13:4), jakeen 2. Kor. 11:2 mukaan on olemassa hyvää ja vanhurskasta kiivautta. Paavali kutsuu sitä ”Jumalan kiivailuksi” (2. Kor. 11:2, VKR/RK 2012). Jumalan kiivailu on vain ja aina oikeamielistä, ja siitä voidaan paremmin puhua Jumalan intohimoisena rakkautena kansaansa kohtaan.

Jumalan kiivailu kansaansa kohtaan johtuu hänen syvästä rakkaudestaan kansaansa. Jumala haluaa yksinoikeussuhteen kansansa kanssa; vain hän on heidän Jumalansa. Silti Jumala kuvataan usein halveksituksi rakastajaksi, jonka rakkaus jää vaille vastakaikua (ks. Hoos. 1–3; Jer. 2:2; Jer. 3:1–12). Jumalan ”kiivaus” ei siis koskaan ole provosoimatonta, vaan se reagoi aina uskottomuuteen ja pahoihin ihmisiin. Jumalan kiivaudesta puuttuvat ihmisen kiivauden negatiiviset rinnakkaiset merkitykset. Se ei ole koskaan kateellista vaan aina oikeanlaista vanhurskasta intohimoa yksinoikeussuhteen hänen kansansa kanssa ja heidän hyväkseen.

LAUPIAS JA KIIVAS

Raamatun Jumala on laupias ja kiivas, ja nämä jumalalliset tunteet tulevat erinomaisesti esille Jeesuksessa Kristuksessa. Jumala ymmärtää meitä (vrt. Jes. 63:9; Hepr. 4:15), häntä koskettavat syvästi hänen kansansa murheet (Tuom. 10:16; Luuk. 19:41) ja hän on halukas kuulemaan, vastaamaan ja lohduttamaan (Jes. 49:10, 15; Matt. 9:36; Matt. 14:14).

Lue 1. Kor. 13:4-8. Millä tavoin tämä teksti kehottaa meitä heijastamaan Jumalan laupeutta ja ihmeellistä rakkautta suhteissamme muihin?

Kaipaamme olla suhteessa sellaisten ihmisten kanssa, jotka ovat esimerkkinä jakeissa 1. Kor. 13:4-8 kuvatusta rakkaudesta. Mutta kuinka usein pyrimme tulemaan itse tällaiseksi ihmiseksi muita kohtaan? Emme voi tehdä itsestämme kärsivällisiä ja lempeitä; emme voi tehdä itsestämme sellaisia, jotka eivät kadehdi, eivät kersku, eivätkä ole epäkohteliaita tai itsekkäitä. Emme voi saada itsessämme aikaan rakkautta, joka kestää kaiken, uskoo kaikessa, toivoo kaikessa ja kärsii kaiken sekä "ei koskaan katoa" (1. Kor. 13:7, 8). Tällainen rakkaus voi näkyä elämässämme vain Pyhän Hengen hedelmänä. Ylistäkäämme Jumalaa siitä, että Pyhä Henki vuodattaa Jumalan rakkauden niiden sydämiin, jotka uskon kautta ovat Kristuksessa Jeesuksessa (Room. 5:5).

Millä käytännön tavoilla voisimme Jumalan armon ja Pyhän Hengen voiman avulla vastata Jumalan syvästi tunteisiin perustuvaan, mutta aina täydellisen vanhurskaaseen ja järjiperäiseen rakkauteen sekä heijastaa sitä? Palvomalla Jumalaa, joka on rakkaus sekä osoittamalla aktiivisesti laupeutta ja hyväntahtoista rakkautta muille. Meidän ei pitäisi vain lohduttautua omassa kristillisessä uskossamme, vaan meidän pitäisi olla motivoituneita lohduttamaan muita. Meidän tulisi tunnustaa, ettemme voi muuttaa sydäntämme. Vain Jumala voi.

Pyytäkäämme siis Jumalaa antamaan meille uusi sydän häntä ja muita varten - puhdasta ja puhdistavaa rakkautta, joka nostaa esiin sen, mikä on hyvää, ja poistaa akanat meistä.

Rukoilkaamme: "Lisätköön Herra runsain määrin teidän rakkauttanne toisianne ja kaikkia ihmisiä kohtaan - ja vahvistakoon näin sydämenne, että ne olisivat pyhät ja moitteetomat Jumalamme ja Isämme edessä, kun Herramme Jeesus saapuu kaikkien pyhiensä kanssa." (1. Tess. 3:12, 13.)

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Vuorisaarna*, s. 13–38.

”Kaikki jotka tuntevat sisimpänsä äärimmäisen köyhyyden, jotka tietävät, ettei heissä itsessään ole mitään hyvää, voivat löytää vanhurskauden ja voiman katsomalla Jeesukseen. Hän sanoo: ‘Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon.’ (Matt. 11:28.) Hän pyytää sinua vaihtamaan köyhyytesi hänen armonsa rikkauksiin. Emme ole Jumalan rakkauden arvoisia mutta Kristus, johon luotamme, on. Hän kykenee täysin pelastamaan kaikki, jotka tulevat hänen luokseen. Oli menneisyytesi minäkäläinen tahansa, nykyinen tilanteesi kuinka masentava hyvänsä, tule Jeesuksen luo sellaisena kuin olet. Tule heikkona, avuttomana ja toivottomana. Lempeä Vapahtaja tulee sinua vastaan ja kietoo rakastavat käsivartensa sekä vanhurskauden viittansa ympärillesi. Hän vie sinut Isän eteen oman puhtaan luonteensa peittämänä. Hän rukoilee Jumalaa puolestasi sanoen: ‘Olen ottanut syntisen paikan. Älä katso tätä eksynyttä lasta vaan katso minua.’ Jos Saatana syyttää sinua ja vaatii itselleen, Kristuksen veri puhuu puolestasi sitä suuremmalla voimalla.” (Vs 14, 15.)

Keskustelunaiheita:

1. Katso, mitä profetian henki edellä sanoi siitä, miten meidät esitellään Isälle Jeesuksen ansioiden vuoksi. ”Hän vie sinut Isän eteen oman puhtaan luonteensa peittämänä.” Riippumatta siitä, kuinka lannistuneita me joskus olemme vikojemme ja puutteidemme vuoksi tai kuinka usein emme heijasta muille sitä rakkautta, jota Jumala vuodattaa päällemme, miksi meidän on aina palattava siihen ihanaan uutiseen, että Isä on hyväksynyt meidät, koska Jeesus ”vie sinut Isän eteen oman puhtaan luonteensa peittämänä”?

2. Kuvittele, miltä äidistä on täytynyt tuntua niiden kahden naisen tapauksessa, jotka tulivat Salomon eteen väittäen, että sama lapsi oli heidän kummankin oma lapsensa. Mieti jälleen kerran kuvakieltä tunteista 1. Kun. 3:26. Miten tämä valaisee samanlaista kieltä, jota käytetään kuvaamaan Jumalan tunteita kansaansa kohtaan Hoos. 11:8?

3. Kaikissa evankeliumeissa olemme nähneet, että ihmisten tarpeet koskettivat Jeesusta usein. Mitä hän teki? Hän toimi tavalla, joka vastasi ihmisten tarpeisiin. Mitkä ovat niitä käytännön tapoja, joilla sinä yksilönä (tai ehkä jopa ryhmässä) voit vastata lohdutusta tarvitseville?